

DEN VÁLEČNÝCH VETERÁNŮ

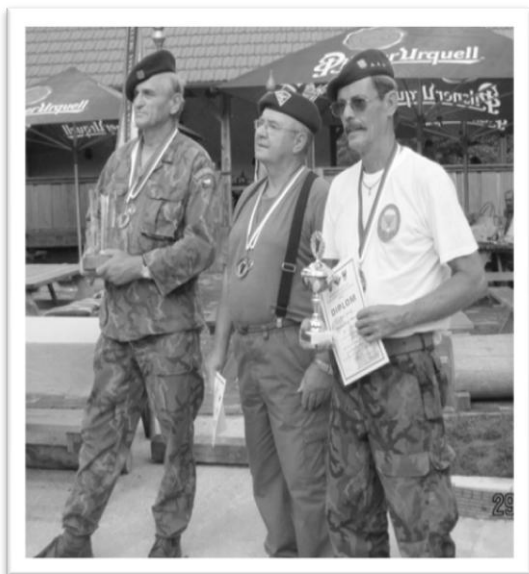
Je tomu právě 95 let, kdy 11. listopadu 1918 bylo ve vlakovém voze v Le Fracport u severofrancouzského města Compiègne podepsáno příměří mezi Spojenci a Německem, kterým na západní frontě skončily boje 1. světové války. Toto datum se stalo dnem věnovaným památce válečných veteránů, který se záhy stal celosvětovou tradicí. Symbolem Dne veteránů je květ vlčího máku. Když kanadskému lékaři a básníkovi Johnu McCraemu, který sloužil na západní frontě, padl blízký přítel, napsal smuteční báseň začínající slovy: Na flanderských polích vlčí máky vlají... Báseň se stala velice populární a symbolika vlčího máku byla využita jako prostředek k získávání prostředků

na pomoc válečným veteránům, invalidům a sirotkům po padlých vojácích.

Mezi válkami byl 11. listopad v Československu ve stínu 28. října – dne vzniku republiky, a 2. července, dne bitvy u Zborova. V České republice je Den válečných veteránů připomínán jako významný den až od roku 2001. Náš klub každoročně uctívá památku Dne veteránů na místě nám všem blízkém – u pomníku čs. parašutistů v Technické ulici v Praze-Dejvicích. Účast členů je ale velmi slabá. Víím, že mnozí z nás opravdu nemohou přijít ze zdravotních důvodů, ale bývají tam spíš oni, než ti zdatnější. Osobně si myslím, že pro nás, členy KVVV, by měla být tato setkání i velmi osobní. Vždyť jsme na toto místo chodívali s našimi přáteli veterány, kteří už nikdy neprijdou. Jmenuju jen namátkou: Vlasta Rybínová, Jiří Šolc, Ivan Lukášek, Josef Babický, Karel Kuba, František Běhounek, Jan Ondrovčák, Josef Zahradník, Jaroslav Janků...Vzpomenout na všechny v místech jejich posledního odpočinku je prakticky nemožné. Ale můžeme se jednou za rok 11. listopadu v 16 hodin sejít u Památníku parašutistů a zavzpomínat na hrdiny minulosti i na naše kamarády, kteří už odešli do „výsadkového nebe“. Oni si to zaslouží. Spolu s novými členy klubu je třeba tuto tradici zachovat i pro budoucnost.

FRANTIŠEK ŘANDA

TŘETÍ V MEMORIÁLU

Koncem srpna se uskutečnil už 9. ročník Memoriálu zakladatelů výsadkového vojska a vynálezce padáku Štefana Baniče, jehož organizace se letos ujal KVV Chrudim. Zúčastnilo se 14 tříčlenných družstev českých klubů a další 4 ze Slovenska, dokonce až z Prešova. Družstvo KVVV Praha nastupovalo do závodu ve složení Milan Vašek, Antonín Štrajt a Pavel Břeský. Po prezentaci a vylosování startovních čísel odpoledne před závodem na chrudimském letišti se jelo do Chrudimi na ubytování, které nemělo chybu, a na večeri ve stylové restauraci v Podhůře nedaleko Slatiňan.

Ve čtvrtek 29. srpna ráno jako první zmizelo v lese družstvo Bratislavy a další družstva pak startovala s odstupem 15 minut. Les se začal plnit upocenými „mladíky“, kteří s buzolou nehledali houby, ale kontrolní stanoviště. My jsme vyráželi na trať se startovním číslem 11. Na startu jsme dostali buzolu a mapu v měřítku 1 : 25 000, kde byly vyznačené 4 kontrolní stanoviště, a ty musíme najít. Na prvním stanovišti se střílelo vzduchovou puškou do sklopných figur na vzdálenost 10 m, házely se 3 granáty na 20 m vzdálený cíl a hodnocení bylo jednoduché: trefil, nebo netrefil. Netrefit znamenalo trestný bod.

Další stanoviště bylo pouze pro orientaci a na třetím nás čekala zase střelba, 5 ran vzduchovou pistolí. Na konci nás čekaly 3 granáty do okna asi 3 m vysokého. Hodnocení opět – trefil, netrefil.

Na to všechno bylo 60 minut. Každá minuta navíc znamenala trestný bod. My jsme se do cíle dotrápili v limitu. Proč dotrápili? Několik dnů před soutěží totiž vypadl ze sestavy kolega Semorád a naši účast v závodě zachránil Tonda Štrajt, jediný ochotný náhradník, ač na tom nebyl zdravotně zrovna moc dobře. Nezklamal, závod dokončil, ale do zpěvu mu nebylo. (Tondo, díky.)

A jak to nakonec dopadlo? Putovní pohár vítězů převzali od prostějovských kolegů kolegové z Prešova. My jsme se až do poslední chvíle mohli těšit na stříbro, dokud nedoběhli Brňáci, kteří startovali jako poslední. Někde ušetřili 3 trestné body, což pro nás znamenalo až 3. místo. Nikdo závod nevzdal, všichni závodníci dorazili do cíle po svých. Vítězům pogrataloval příznivec výsadkářů starosta Chrudimi pan Miroslav Řezníček. Pohár, který jsme od něho dostali, se jistě bude dobře vyjímat v naší klubovně, jestli se jí nakonec přece jen někdy dočkáme.

Za krásného počasí byly vyhlášeny výsledky, předány ceny vítězům a potleskem pro kolegy z chrudimského klubu byl ukončen skvěle připravený a vydařený veteránský závod.

PAVEL BŘESKÝ

V SOUTĚŽI S PROFÍKY

Letošního setkání v Prostějově 18. až 20. září se zúčastnilo 18 tříčlenných družstev s doprovody. Za KVVV Praha se setkání zúčastnili Antonín Štrajt, Jaroslav Veselý a Milan Vašek a jako doprovod Karmela Štrajtová.

Počasí moc nepřálo, přesto se všichni snažili podat co nejlepší výkony. Konkurence byla velická, vždyť soutěžili i profíci z 601. skss a 102. pzpr. Setkání proběhlo jako vždy v pohodové atmosféře a díky bezvadné organizaci bez problémů. Soutěžilo se v hodů granátem, střelbě ze vzduchovky, v hodů šipkami, střelbě z luku a veslování na trenažéru. Přestože některé disciplíny byly pro naše soutěžící nové, celkové umístění na 6. příčce je jistě úspěchem. Nejlépe nám vyšel hod granátem, kde jsme jako družstvo byli čtvrtí, kolega Vašek dokonce třetí. Ve střelbě z luku a veslování jsme obsadili 5. místo, šipky družstvu jako celku moc nevyšly stejně jako vzduchovka, přestože Vašek byl opět třetí.

Celkově zvítězila Chrudim, Prostějov byl druhý a vzhledem k tomu, že 3. a 4. místo obsadily 601 a 102, není naše umístění vůbec špatné. Škoda, že se kvůli počasí nemohl dokončit naplánovaný tandemový seskok s hodem míčkem na cíl. Kdo chtěl, mohl se přihlásit na vyhlídkový let nad Prostějovem a okolím, který nám opět trošku polechtal žaludky.

Setkání v Prostějově nejsou honbou za výsledky, jde o setkávání přátel a starých kamarádů, při kterých se nejen vzpomíná, ale uzavírají se i nová přátelství. Těšíme se na další „Prostějov!“

ANTONÍN ŠTRAJT

SETKÁNÍ V PSÁŘÍCH

Cílem činnosti našich klubů výsadkových veteránů je - kromě jiného - sdružovat bývalé příslušníky výsadkových jednotek a příznivce výsadkového vojska, upevňovat kamarádství druhů ve zbrani, pěstovat tradice a rozvíjet historické povědomí o výsadkovém vojsku. Propagovat a šířit tradice výsadkových jednotek, probouzet úctu k minulosti i současnosti ve vztahu jak k výsadkovým jednotkám, tak k armádě ČR.

To bylo také cílem akce, kterou uspořádal v sobotu 5. října nejmladší Klub výsadkových veteránů Praha-západ plk. Jaroslava Vondry při příležitosti svého výročního jednání. Setkání se uskutečnilo v restauraci s penzionem Rubín v Psářích pod taktovkou předsedy klubu Jaroslava Vondry.

Setkání se zúčastnily více než čtyři desítky výsadkových veteránů z České a Slovenské republiky a také mnoho dalších pozvaných hostů, včetně delegace 102. pzpr z Prostějova. Při slavnostním nástupu hostů, po hlášení plk. Josefu Trojanovi, zazněly hymny obou států. Hostitel ve svém projevu zdůraznil, že historické tradice výsadkářů i husitů stále žijí a významně profilují současné výsadkové útvary. Po projevech zástupců přítomných klubů vyznamenal předseda

hostitelského klubu medailí PRAVDA ZVÍTĚZÍ několik zasloužilých veteránů. Na závěr lepá trubačka zatroubila večerku a všichni jsme si zazpívali výsadkářskou hymnu Duní stroje vzduchem...

Předseda klubu poté pozval přítomné k procházce podvečerními Psáři k pietní návštěvě síně tradic jeho otce, veterána 22. vb. plk. Jaroslava Vondry. Setkání bylo zakončeno v přilehlé restauraci bohatým občerstvením. Dlouhý večer u vínečka s hudebním doprovodem byl věnován srdečným besedám veteránů.

Setkání připravil a řídil předseda klubu Praha-západ kolega Jaroslav Vondra s tradiční výsadkářskou organizační promyšleností a rázností. V závěru svého projevu vzdal hold nejen svému otci, ale i všem výsadkovým veteránům slovy: *Mám vás rád s láskou a maximální úctou.* MILOSLAV JUŘÍČEK

MICHALSKÝ DEŇ

Na Slovensku je velmi populární Michalský deň, při kterém vždycky na konci září organizují jednotlivé kluby různá setkání a soutěže. Obdrželi jsme od KVV Banská Bystrica pozvánku na Michalský deň na letišti v Šuranech. Měl jsem plánovanou týdenní dovolenou na Slovensku, tak jsme to spojili a 27. září jsme s manželkou vyrazili. Přijetí u kolegy M. Feješe z KVV Bratislava bylo velmi vřelé a rovněž tak druhý den na letišti přijetí ostatními klubovými kolegy. Sešli se parašutisté z klubů Bratislavy, Banské Bystrice a Trenčína a přijel jsem já za Prahu. Počasí nám přálo, letiště je na rovné travnaté ploše vedle golfového hřiště. Skákalo se z brigadýra z výšky 1200 m. Někteří účastníci se jeli ještě vykoupat do termálů v Bešeňové a my zamířili do lázní ve Sklených Teplicích. Ještě jednou děkuji KVV Banská Bystrica za pozvání.

ANTONÍN ŠTRAJT

BAHNA 2013

V tradičním vojenském prostoru v brdských lesích u Strašic se 31. srpna konal letošní den Pozemního vojska. S kolegy Tvrzem, Kořízkem, Visingrem a Matouškem, všichni jsme členy ČsOL, se nám dostalo všech výhod VIP hostů. Čekal nás osmihodinový program nabitý pětadvaceti akcemi.

Hned ráno koncertovala hudba plzeňského útvaru, konalo se defilé vzdušných sil AČR včetně gripenů a třešničkou na dortu byly seskoky výsadkářů před čestnou tribunu. Poté jsme sledovali defilé jak historické, tak současné vojenské techniky AČR i zahraničních armád. V dalším proběhly ukázky známých historických bitev s funkční soudobou technikou a zbraněmi. Viděli jsme, co dokáže dnešní vojenská technika - včetně efektního předvedení jízdních vlastností bojových vozidel.

Padesát tisíc diváků nelitovalo, že v krásném slunečném počasí přijeli. Pro zájemce a sběratele všech možných součástek bylo připraveno několik desítek stánků, ke si mohli koupit cokoliiv útočným nožem počínaje a samopalem konče. Naše výprava se díky členství v ČsOL stravovala ve stanech pro VIP hosty – dostali jsme na zápěstí žluté náramky, díky kterým jsme mohli vejít kamkoliv, vzít si cokoliiv připraveného pro hosty.

Letošní Bahna proběhla ve velkém stylu. Pro nás pamětníky, kteří prožili poválečnou obnovu armády, to bylo zajímavé srovnání. Gen. Paleček tvořil výsadkové vojsko prakticky z odpadu, zatímco výbava dnešních výsadkářů je s tímto „pravěkem“ naprosto nesrovnatelná.

V celkovém dojmu z této úspěšné akce, na které se podílela především AČR, ale také řada zájmových a společenských organizací, spolků, klubů i jednotlivců, mohu jen vřele doporučit navštívit Bahnu 2014! A vřele všem organizátorům poděkovat!

LUDVÍK DVOŘÁČEK

KDO JE VLADISLAV MRÁZEK

Vypadalo to na život s červenou čepicí výpravčího na dráze, ale skončilo červeným baretem výsadkáře. Co bylo mezi tím?

Vladislav Mrázek mezi prvními už v říjnu 1945 nastoupil rovnou do 2. ročníku Vojenské akademie v Hranicích, a zase mezi prvními se přihlásil k nové zbraní – k výsadkářům. Když se ve Stráži pod Ralskem stavělo výsadkové učiliště, kpt. Černota (pod jeho vedením předváděl už v Akademii prvky boje zblízka) ho přetáhl z funkce velitele výcvikové roty do funkce náčelníka štábu.

Ač bylo hmotné zajištění mladých důstojníků tenkrát po válce velice skromné, s nadšením absolvovali první seskoky (jen s jedním padákem), zdokonalovali výcvik, přeškolovali nové důstojníky a praporčíky a pořádali ukázky pro vedoucí funkcionáře armády i pro veřejnost na leteckých dnech.

Jednoho dne řekl Mrázkovi Josef Černota: „Vladimíre, na Libavě bude velké cvičení pozemního vojska a naše úderná rota musí po jejich štábech, skladech a shromážděních tvrdě udeřit a ukázat jim, jak nebezpečné jsou výsadky. Rusnák se jde ženit, převezmeš velení roty.“ Výsledek cvičení byl víc než úspěšný, generalita výsadkáře vysoce ocenila a velitel vojska, tehdy plk. Kováč, ustanovil Mrázka v roce 1951 do funkce náčelníka bojové přípravy.

Vojsko se přes velké organizační a dislokační změny úspěšně rozvíjelo. Nicméně velitelství na MNO bylo v roce 1955 zrušeno a brigáda byla podřízena okruhu. Výsadkáře Mrázka převedeli na Správu bojové přípravy. Další rok strávil v akademickém zdokonalovacím kurzu vyšších velitelů a pak delší čas v přeškolovacím kurzu na tanky T-55, aby se stal náčelníkem štábu písecké tankové divize.

A život šel dál, změny pokračovaly. Stal se náčelníkem bojové přípravy Středního vojenského okruhu a po zřízení Západního vojenského okruhu byl – tehdy již v hodnosti plukovníka – pověřen funkcí náčelníka Správy bojové přípravy. A protože 22. výsadková brigáda byla po redislokaci do Prostějova podřízena ZVO, dostal se opět do kontaktu s výsadkovým vojskem. Inspekční prohlídky, které

prováděl za pomoci výsadkářů důstojníků Kouteckého, Ropka, Hrona, Mülera a dalších zařadily brigádu mezi nejlepší svazky armády.

I když pracoval na štábu, pokračoval ve výsadkové přípravě a dál skákal. Absolvoval 132 seskoků, z nich 11 volným pádem, a získal třídnost instruktora. V roce 1971 byl přemístěn do Prahy, posledních 15 let byl náčelníkem sekretariátu I. náměstka ministra NO. Na výsadkáře však nikdy nezapomněl. Je jedním ze zakladatelů našeho klubu pražských výsadkových veteránů.

DAGA MINKEWITZOVÁ

STÁLE NĚKAM PATŘÍM

Pomalou končí rok, který je z globálního hlediska značně problematický. A stejně problematický je i z mého osobního hlediska. Těšil jsem se, že vnesu i svůj malý vklad do klubových jednání a přispěji ke vzpomínkám při 20. výročí založení KVVV Praha. Vše se ale vyvinulo jinak a já skončil na nemocničním lůžku.

Sloužil jsem za své 42leté vojenské služby nejen u výsadkového vojska, také u motostřelců a u tankového vojska v mnoha posádkách. K srdci mi však přirostli výsadkáři a k nim se vždy hrdě hlásím. Měl jsem štěstí, že jsem sloužil pod takovými veliteli a náčelníky, jako byli gen. Paleček, pplk. Krzák, škpt. Černota a mjr. Talášek. Štěstí říkám proto, že byli hlavními aktéry při vzniku výsadkového vojska ČSA a nám, mladým velitelům, velkými vzory jak ve vojenských znalostech ověřených válečnou praxí, tak ve velitelských a charakterových vlastnostech.

Já i teď v pokročilém věku se hrdě hlásím k našemu klubu a účast na jeho jednáních mi schází. Ale to vědomí, že ještě stále někam patřím, mám tam přátele a kamarády, to posiluje moji dnes už značně omezenou aktivitu. Abych aspoň nějakou činnost prokázal, připisuji několik veršů.

*S radostí i steskem dnes lidem vyprávím
že jsem byl výsadkář, přes sto seskoků vykonal
a dovedně vládl zbraněmi.
Teď kráčím za chodítkem a vládnu berlemi.*

*Ale i když mám s pohybem problémy
stále se řadím do té velké výsadkové rodiny
jak žijí a pracují kluby veteránů
mi říká Padáček a Zpravodaj
naše pražské a prostějovské noviny.*

*Tenhle tisk podrobně pročítám
a bez nadsázky musím říct
že naše kluby úspěšně pracují
a že za to výborům patří vděk i dík.*

VLADISLAV MRÁZEK

TRÉNINK VE VĚTRNÉM TUNELU

Jednou z aktivit našeho klubu jsou každý 3. čtvrtek v měsíci schůzky v restauraci U parašutistů v Resslově ulici. U piva se tam vždycky něco řeší nebo vyřeší, něco se dovíme, nebo jen tak poklábosíme. Menší skupina členů se schází nepravidelně na akcích, které si příležitostně domluvíme - posezení u někoho doma, návštěva různých akcí, jako např. vystoupení country a trampských skupin ve Strašnicích nebo v Letňanech, které konferuje náš člen kolega Bohouš Turek (a vždycky nám zajišťuje místa).

Při jedné takové akci navrhl kolega Křížek návštěvu větrného tunelu v Letňanech, kde se simuluje prostředí volného pádu. Většina z nás vůbec nevěděla, že takové zařízení u nás existuje, a proto se Křížkův návrh setkal s živým zájmem.

Mně osobně to velmi zaujalo. Už v letech 1960 –71, když jsem byl členem státního reprezentačního družstva, jsme se kdesi dočetli, že v některé zemi postavili větrný vertikální tunel, který udrží člověka ve vzduchu, a tak je možné trénovat tam činnosti jako při volném pádu. Pochopitelně to bylo něco pro nás, jenže to znělo jako pohádka. My jsme pracně a těžko nacvičovali jednotlivé prvky figur, otáček a salt na aparátech, v tělocvičně, na trampolíně, ve vodě a všude možné.

A teď jsem slyšel, že takový vzduchový tunel existuje u nás. Několikrát jsme uvažovali o termínu, kdy se tam vypravíme, až najednou přišla kolegyně Růžena Čermáková s tím, že spolu s kamarádkou má na 17. května zajištěnou a už zaplacenou návštěvu dokonce i s „létáním“. Bohužel termín kolidoval s naší členskou schůzí, takže masová účast povzbuzujících fanoušků nebyla možná. Já jsem nakonec zvolil kompromis. Zjistím, kde to v těch Letňanech je, chvíli se podívám, něco nafotím a pak co nejrychleji na členskou schůzi. Růžena, mistryně sportu, slíbila, že mi své dojmy napíše. Byla však hodně stručná:

"Vyzkoušela jsem si to na vlastní kůži. Zkusit si volný pád může každý, bez omezení věku. Je to docela jednoduché. Objednat si termín, dostavit se v uvedený čas do letové haly, kde se vás ujme instruktor, provede krátkou instruktáž, obléknete se do slušivé kombinézy, helmy a brýlí. Pak vstoupíte do tunelu a máte možnost vyzkoušet si vše téměř jako při volném pádu: různé polohy, obraty, případně spolupráci s kolegou. To vše ze začátku za pomoci instruktora a později samostatně. Prostředí je velmi pěkné, diváci mohou všechno sledovat. neboť větrný tunel je celý skleněný. Vadou však je, že tento krásný zážitek je dost drahý. Třímínutový vstup stojí 1500 Kč. Moc se mi to líbilo, ale abych si to plně užila, bylo by třeba 10 až 15 minut, a aby se parašutista něco naučil, tak několikrát víc. Ale určitě stojí za to si to vyzkoušet."

Já k tomu jen dodávám svým kritickým pohledem z hlediska výkonného parašutisty, že je to výborné pro přípravu seskoků a spolupráce s kolegy po dobu volného pádu (disciplíny RW), nácviku jednotlivých figur a jednotlivých prvků. Pro efektivní a konečné vyhodnocení však nemám dostatečný přehled ani dost osobních zkušeností v rozsahu tohoto zařízení. To se však, doufám, může ještě změnit.

JIRÍ URBAN, ZMS a RŮŽENA ČERMÁKOVÁ-KYSELOVÁ, MS

KATASTROFA

Praha je sice „matka měst“, ale vůči pražským parašutistům se chovala vždycky dost macešsky. Magistrát nás v roce 1954 připravil o milovaný Troják, Trojský ostrov, kvůli čističce, která tam ovšem vyrostla až o mnoho let později. Jak se na Ruzyni množily dráhy, rozloučili jsme se s balírnou na Točné, s betonovým komplexem včetně sušicí věže na Kladně (ještě před kolaudací) a v roce 1960 jsme museli kvůli spartakiádě zrušit ani ne tři roky staré výsadkové cvičiště.

Zdržovali jsme tu popravu, jak jen jsme mohli, ale když přišel z magistrátu výhrůžný ferman, že musíme plochu v krátkém termínu uvolnit pro úpravu strahovského areálu, začali jsme hledat příhodné místo, kde bychom mohli zatím alespoň uložit dřevo z rozebraných syntetických aparátů. Největší problém byla ovšem „maketa“ – trup zrušeného siebla. I bez křídel, kormidel, pilotní kabiny a podvozku to byl pěkný macek. Nakonec kolega Jirka Klein objevil ve Vršovicích velký dvorek mezi činžáky, přístupný jedině průjezdem, takže byl předpoklad, že odtud by ho případný lupič nepozorovaně těžko dostal.

Byla mrazivá lednová neděle, když jsme s partou instruktorů naložili amputovaný letoun na nákladňák a šťastně dojeli k průjezdu. Ale tam jsme zjistili, že se dovnitř nedostaneme nejen s vypuštěnými pneumatikami, ale ani kdybychom dřeli C-3 po břicho. Jiří totiž při rekognoskaci nešel dál, a tak se nedozvěděl, že na dvorku bychom se vytočili jen za cenu demolice soukromých na černo vybudovaných sklípků. Co teď?

Naštěstí tak o půl kilometru dál měl jakýsi fotbalový klub hřiště a před ním tréninkový plácek. Ze dvou stran ho obtáčela silnice a na její opačné straně stála továrna. Sesunuli jsme náš poklad na tomto příhodném místě, protože jsme doufali, že se s vedením klubu nebo ONV domluvíme a získáme tu domovské právo. Mužstvo se začalo rozcházet. Bylo už šero a druhý den vstávali do práce. Jirka si vzal na starost přesvědčit tajemníka lidosprávy o důležitosti branné přípravy a parašutismu zvláště, já (ještě svobodný) jsem měl zůstat na stráž. MUC. Jan Zahradníček a IngC . Pavel Šťáva - dívka vysokou školou povinná - se rozhodli setrvat v obraně se mnou. Honza jako medik měl ošetřovat omrzliny, budoucí inženýr měl adaptovat letoun pro přežití a já jsem jel na aeroklub pro trojí zimní leteckou výstroj úplnou.

Než jsem se vrátil, kluci natahali do trupu zásobu všeho, co mohlo hořet, zakryli většinu otvorů a z plesnivých zbytků pytlů vybuodovali v ocasu za zadní přepážkou útulný prostor, kterému říkali „sednice“, protože ležet se tam nedalo.

Byla to nejstrašnější noc našich životů. Rtuť klesla tak hluboko, že už nebyla vidět, v noci napadlo nějakých patnáct čísel prašanu, ohýnek z vlhkých papírů smutně čoudil, ale nehřál, a my se modlili, aby už bylo ráno.

Bylo ještě šero, když nás hlad, chlad a smrad vyhnali ven. Na cestě k továrně stály zástupy nepracujících pracujících, kteří s úžasem hleděli na zničený letoun. Katastrofa! letělo od úst k ústům. Musel se sem zřítit těsně před jejich příchodem, protože v čerstvém sněhu k němu nevedly žádné stopy, z trosek se ještě kouřilo a teď z nich dokonce vylézala zázrakem zachráněná posádka! Tovární siréna

houkala zbytečně. Nadšený dav převážně žen (šily tam boty) se nás zmocnil a odváděl k vrátnici, kde nás donutil vypít horký čaj z termosek závodní stráže.

P.S. ONV naší žádost zamítl a siebel kdesi skončil jako králíkárna.

BOŘEK VEJVARA

PŘELET

V minulém čísle Padáčku jsme si mohli přečíst, že kolega Gajdoš končí svou mimořádně bohatou parašutistickou činností. V archivu nám ale zůstalo vyprávění o jednom jeho zajímavém seskoku. I se zpožděním si ho jistě rádi přečtete.

Podobně jako se z výcvikových osnov vytratilo cvičné otvírání záložního padáku, vytratila se i disciplína přelet. Je to disciplína blížká seskoku do terénu, mimo letiště. Když 19. 5. 2012 odpoledne zazněla na letišti v Erpužicích otázka: „Ty s námi nejdeš?“ pochopil jsem ji jako výzvu. Co přelet obnáší? V kostce – po výskoku z AN-2 otoč křídlo po větru, nech zkolabovat slider, sleduj a drž formaci s důrazem na spodního parašutistu, řid' křídlo mírně pokrčenýma rukama. A mobil s sebou!

Tak to byla teorie. Jaké to bude v reálu? „Andula“ se poctivě hrabe nahoru. Asi po 25 minutách letu jsme ve výšce 3000 m přímo nad přistávací dráhou letiště a z letadla se sype šestice „přeletářů“. Jdu jako třetí, abych mohl „opisovat“ činnost prvních dvou. Padák za mně otvírá lano, kontroluji, kde jsem a kde ostatní a chci „kolabovat slider“. Prakticky máte zatáhnout za šňůrku (příp. sepnout suchý zip) a plandavá dečka nad hlavou se má změnit na proužek smotané látky. Nedaří se, po třech pokusech to vzdávám.

První dvojice je vlevo přede mnou, zbytek za mnou, ale všichni nade mnou. Výška 2500 m, na horizontu lesy... 2000 m, vlevo mezi lesy štěrbin... vpravo mám jedno křídlo, zbytek je vlevo. Lesy asi nepřelétnu, točím doleva, vyhodnocuji vesnice, silnice, pole... 1000 m – uvažuji, kde „sednu“, abych to neměl daleko k silnici. Možných přistávacích ploch je několik, zelenou louku - pastvinu vypustím, je oplocená ostnatým drátem, poblíž další vede vysoké napětí. Zbývá žlutá plocha s řepkou. Zatáčku dělám asi ve 150 m, slider se jemně rozplápolá, což značí, že tady fouká vítr stejně (snad) jako na letišti, a přistávám. Směr větru jsem asi neodhadl na sto procent, takže přistání v řepce se mění na pořádné vyvážení... První starost: neztratil jsem mobil? Volám na letiště, že jsem, a že až zjistím kde, ozvu se znova. Hodinky ukazují, že jsem se „kochal“ ve vzduchu asi 11 minut. Cupitám s padákem na zádech řepkou k vesnici, kde se dovídám, že jsem v obci Kšice asi 4 km od letiště. Volám tam, prý pro mne zaručeně přijedou. Ale nakonec se tam dostávám stopem...

Členové 1. vojenského paraklubu Plzeň uskutečňují za příznivě větrného počasí i dvacetikilometrové lety z výšky 4000 m, takže se ve vzduchu udrží i přes 20 minut. Aby obešli nutné formality (jako např. při propagačním seskoku do terénu ohlášení, povolení), musí opustit letadlo nad letištěm. Pro mně osobně je přelet příjemné zpestření podzimu veteránského skákání, opět nové zkušenosti. Seskok s pořadovým číslem 107, celá „sranda“ mě vyšla na 800 Kč (300 Kč zapůjčení zabaleného padáku VTP-100 a letenka do 3000 m 500 Kč). VLADIMÍR GAJDOŠ

KLUBOVÝ HLASATEL

UDĚLENÍ VYZNAMENÁNÍ, MEDAILÍ A BLAHOBLAHOPŘÁNÍ

Při příležitosti životního jubilea udělil výbor KVVV Praha

ZLATÝ ODZNAK

Františku ŘANDOVI, nar. 1934

PAMĚTNÍ MEDAILI KVVV PRAHA

Jaroslavu LAŽANSKÉMU, nar. 1923

BLAHOPŘÁNÍ K ŽIVOTNÍMU JUBILEU

Svetozáru PLESNÍKOVI, nar. 1954

Alexandru LOCHMANOVI, nar. 1944

Jaroslavu ZÁZVORKOVI, nar. 1969

Jiřímu ADAMOVI, nar. 1974

Eriku EŠTU, nar. 1984

**Všem jubilantům a vyznamenaným blahopřejeme
a do dalších let přejeme pevné výsadkářské zdraví.**

Uvedená ocenění budou předána na členské schůzi 7. prosince 2013.

VÍTÁME NOVÉ ČLENY

Bc. JIŘÍ STANISLAV, nar. 1946 v Ivančicích

Vyučil se horníkem a v Ostravě, byl také hasičem - potápěčem. Byl přijat do školy Pohraniční stráž, kterou nedokončil kvůli nemoci. Na podzim roku 1968 emigroval do Kanady, kde byl nějakou dobu v záloze kanadské armády. Také prodělal parašutistický výcvik. Jeho hlavním sportem bylo judo. Potom žil v Anglii a v USA, kde se mimo jiné staral o veterány Americké námořní pěchoty. Stal se přítelem rodiny generála Pattona, syna slavného generála z druhé světové války. Poslední funkcí, kterou vykonával, bylo působení v Globálních záchranných službách při OSN v hodnosti pplk., zástupce náčelníka. Již od začátku devadesátých let stále častěji navštěvoval svoji vlast, až se v roce 2000 nastálo vrátil. Po mnoho let pracoval a pořád je aktivní v ČsOL a Společnosti Ludvíka Svobody. Nyní vede projekt Vojenského rehabilitačního centra Maršála RAF a armádního generála Karla Janouška na zámku v Jemnici.

PETR KORB, nar. 1944 v Praze

Vystudoval strojní průmyslovku a na umístěnku nastoupil do Českých loděnic v Libni jako konstruktér sacích bagrů. Vojenskou službu absolvoval u 7. výsadkového pluku v Holešově. Po vojně se vrátil k práci s bagry, u Dopravního podniku Praha pracoval jako technik a strojník osobní lodní dopravy, byl řidičem MHD i taxi. V Čs. automobilových opravách pracoval jako dílovedoucí a posledních 10 let se zabýval ostrahou osob a majetku. Pod vedením Quida Quiquireze absolvoval 3 seskoky v předvojenské přípravě, v Holešově pak 13 a v civilu v Letňanech dalších asi 75. V pražském Klubu VV zatím jeden. Baví ho lyžování, kolo, potápění, turistika i létání na motorovém závěsném kluzáku.

Ladislav VLČEK, nar. 1945 v Praze

Mládí jsem prožíval se svými rodiči a sourozenci v obci Řitka v okrese Praha západ. Po základní škole jsem nastoupil do učení v Železničním stavitelství v Praze, kde jsem si doplnil vzdělání při zaměstnání na večerní Střední průmyslové škole stavební. V září 1964 jsem nastoupil základní vojenskou službu k VÚ 7374 v Holešově, k 7. výsadkovému pluku hloubkového průzkumu, jako průzkumník pancéřovník. Hned po přísaze jsem měl první seskok z „Anduly“ a do konce roku jsem získal 3. třídu výsadkáře. Po skončení vojenské služby, v roce 1966, jsem získal 2. třídu výsadkáře. V roce 1970 jsem jako voják v záloze nastoupil na cvičení do Prostějova, kde jsem provedl pět seskoků a stejné cvičení jsem absolvoval v roce 1974. Mimo pravidelná vojenská cvičení jsem měl možnost ještě několika seskoků na letišti v Karlových Varech, které mi umožnila Vojenská správa v Sokolově, kde jsem v té době trvale bydlel. V nedávné době (17.5.2013) jsem měl možnost zúčastnit se v KVVV Praha seskoku padákem „křídlo“ v Hořovicích.

PAVOL PRIEČINSKÝ, nar. 1946 v Topolčanoch

K parašutizmu som sa dostal počas štúdia na Strednej priemyselnej škole strojníckej v Partizánskom. Chodil som do miestneho aeroklubu na plachtársky výcvik a po dosiahnutí 17 rokov som absolvoval svoj prvý zoskok „na trhačku“ s padákom PD-47. Neskôr som pokračoval popri plachtení aj v zoskokoch padákom, ktorých som ešte v civile absolvoval cca 15. Na základnú vojenskú službu som nastúpil 1.10.1965 u 22.výsadkovej brigády k VÚ 5050 v Prostějove, kde som bol zaradený do ŠDZ. Po jej absolvovaní som bol preradený do VÚ 8280 ako zástupca veliteľa prieskumnej čaty. V tom roku som získal hodnosť podporučík a v tejto hodnosti som v októbri 1967 odišiel do zálohy. V civile som sa aj naďalej venoval parašutizmu v aeroklube Zväzarmu v Nitre, avšak môj záujem bol smerovaný viac na lietanie na vetroňoch a malých športových lietadlách. V roku 1973 som nastúpil do vtedajšieho Slov-Airu ako pilot práškovacieho lietadla a v r. 1976 do ČSA ako dopravný pilot. Lietal som na rôznych typoch

lietadiel, naposledy (v rokoch 1991-2008, kedy som odišiel do penzie) ako kapitán lietadla Airbus A310/300-600. Na svojom konte nám cca 110-120 zoskokov, z toho v armáde 23, kde som získal triednosť „výsadkár 2 tr. a prieskumník 2.tr.“

Pplk. v zál. JUDr. Svetozár PLESNÍK, nar. 1954

Po ukončení vojenskej zákl. služby nastoupil do služebného poměru k vojskům ministerstva vnitra - PS. Věnoval se sportu – přespolní běh, lyžování, střelba z krátkých a dlouhých zbraní. Absolvoval výcvik seskoků z vrtulníku. Několik let působil jako instruktor odborné přípravy (sportovní střelba) u Letecké služby PČR.

Následně pracoval v personální problematice - výběr, nábor a školení zaměstnanců. Baví ho fotografování, jízda na kole, zajímá se o vojenskou historii.

VÁNOČNÍ POTLACH

Začne jako obvykle v 16 hodin, ale **POZOR!** jinde než obvykle a jindy, než bylo plánováno. Loni se nás sešlo tolik, že chyběly židle, proto jsme našli větší prostor v restauraci **FORMANKA v Ostrovského ulici 24** na Smíchově (ze stanice metra Anděl výstupem k Ženským domovům), a to **v pátek 20. prosince**. Pivo i jídlo je tam dobré a levnější a hlavně: Kolem 17.30 tam promítneme film o našich výsadkových jednotkách Seskok na vzdálený cíl. Vstupné jako vždy – nějaký dárek.

Všem našim milým kolegům, přátelům a kamarádům

v českých i slovenských veteránských klubech

přeje

V NOVÉM ROCE 2014

zdraví, pohodu a mnoho našich krásných setkání a zážitků

KVVV PRAHA

OHLÉDNUTÍ DO NAŠÍ HISTORIE

V dnešním ohlédnutí do historie výsadkářů pokračujeme po stopách útvarů 22. vb. Výsadkový prapor 71 v Zákupech a Výsadkové učiliště ve Stráži pod Ralskem byly historicky prvními výsadkovými útvary v naší poválečné armádě. Navázaly úspěšně na tradice svých válečných předchůdců. Tam byl zárodek všech čs. výsadkářů, včetně para sportovců. Tam vznikla a rozvíjela se výsadková „profese“ elity ozbrojených sil „meče armády hrot“, na kterou jsme stále hrdi. Z „kolébky“ těchto útvarů se posléze vygenerovaly další útvary a jednotky výsadkářů, které v armádě postupně vznikaly, zanikaly, reorganizovaly se, měnily své názvy a dislokace, ale existují doposud a jsou hrdými nositeli této tradice .

71. VÝSADKOVÝ PRAPOR JANA ŠVERMY

71. výsadkový prapor vznikl původně 1.10. 1947 v posádce Zákupy jako Pěší prapor 71 Československých parašutistů pod velením mjr. Oldřicha TALÁŠKA. O dva roky později bylo pojmenování praporu upraveno na Výsadkový prapor 71 a 1.1. 1951 na 71. výsadkový prapor (VÚ 3096). Prapor do konce roku 1949 plnil víceméně úlohu střediska pro přípravu velitelů a instruktorů pro další plánované útvary, spíš než úlohu bojového útvaru.

V dubnu 1948 byly naplněné všechny tabulkové funkce: ZV mjr. Vrzala, NŠ por.

Šnobl, hospodář npor. Pecina, vel. 1. vr por. Štětka, vel. 2. vr por. Mansfeld, vel 3. vr kpt. Černota, vel. rtz por. Hybele, vel. náhradní roty kpt. Hůlka, vel. padákové školy npor. Pešan, vel. pad. skladu na Borečku por. Maděra.

Prapor měl 44 důst., 19 prap. a 531 základáků, cekem 594 osob, k 1.10. 1949 už 930 osob. Byl koncipován jako samostatný výsadkový útvar, který mohl nejen vytvářet diverzní skupiny, ale mohl být použit i jako taktický vzdušný výsadek k plnění společných úkolů s ostatními druhy pozemního vojska. Stal se tak základem pro budování vyššího celku - výsadkové brigády.

Těžiště činnosti vzdušných výsadků tehdy spočívalo v diverzi. Velitelé jednotek čerpali ze zkušeností čs. parašutistů, kteří byli vycvičeni v Anglii a u 2. čs. samostatné paradesantní brigády v SSSR. Příslušníci těchto zahraničních jednotek, kteří po skončení války zůstali v armádě, tvořili páteř velitelského sboru výsadkových útvarů a jednotek a významně se zasloužili o kvalitu výcviku a další rozvoj výsadkového vojska.

První výsadkáři si vlastnoručně budovali výcvikovou základnu, padákové trenažéry (syntetické aparáty), překážkovou „opičí“ dráhu, střelnice, ubytovací prostory a další, na kterých posléze cvičili. Vybavení výzbrojí a výstrojí byli převážně trofejním materiálem, včetně zbraní a padáků (RZ-20, později VJ-1).

Výcvik byl zaměřen na zvyšování odvahy, zručnosti, tvrdosti, tělesné zdatnosti a odolnosti s cílem samostatně plnit úkoly v nepřátelském týlu. Dále k získání potřebných schopností a dovedností při překonávání přírodních překážek, v technickém vzdušném výcviku včetně praktických seskoků, k sebeobraně a k boji z blízka a výcvik v přežití v přírodě.

Změny vojenskopolitické situace na začátku padesátých let minulého století se promítly i do změn koncepce použití výsadků v soudobém boji. Ovlivnily organizaci, výzbroj a výcvik výsadkových jednotek převážně podle vzoru sovětské armády.

Od října 1952 přešel prapor do podřízenosti nově vytvořeného velitelství 22. výsadkové brigády. Na základě rozkazu prezidenta republiky mu byl propůjčen název Hrdiny SSSR Antonína Sochora, později změněný Jana Švermy.

Padákový výsadkový prapor (71. vppr) tehdy měl v mírové organizaci velitelství a štáb, dvě výsadkové roty (třetí rámcová), každá o třech četách, dále kulometnou rotu o dvou četách TK a jedné četě VKPL, minometnou rotu o dvou minometných četách, protitankovou baterii o četě PTK 57 a tarasnicové četě a velitelskou rotu (četa průzkumná, spojovací, ženijní a velitelská). Celkem měl prapor 521 osob.

Výsadkovou rotu s velitelem roty a velitelským hloučkem (5 osob) tvořily v letech 1960-1969 tři výsadkové čety o třech družstvech, v prvním období se sedmi výsadkáři, kteří byli pozdější úpravou tabulek doplněni na deset. Četa měla 22 a později 31 osob. Družstvo doprovodných nebo také "těžkých zbraní" mělo 10 osob.

V počtech to znamenalo 81 a později 108 osob. Lehké kulometry 9/18, odstřelovačské pušky 2/9, pancéřovky 9/9, samopaly 54/71, pistole 16, těžké kulometry 2, tarasnice 2, motocykly JAWA 350 2.

Po redukci počtů výsadkového vojska používal prapor od 1.10.1955 pojmenování 1. výsadkový prapor 22. výsadkové brigády. Tento stav trval krátkou dobu několik měsíců. Poté se prapor vrátil ke své původní organizaci, ale na snížených počtech.

V roce 1960 byl prapor spolu s velitelstvím brigády přemístěn do posádky Prostějov. Až do roku 1969 prodělal několik dílčích a organizačních změn včetně modernizací výzbroje a výstroje.

Ve velení útvarů se postupně vystřídali: mjr. Oldřich Talášek (1947 – 1949), mjr. Miroslav Kňourek (1949), mjr. František Moravec (1950 – 1951), kpt. Adolf Staš (1951), kpt./škpt. František Mansfeld (1951 – 1952), škpt./mjr. Karel Komínek (1952 – 1953), npor./kpt./mjr. Josef Mrázek (1953 – 1955), npor. Ladislav Kovařík (1955), kpt./mjr./pplk. Josef Tisovský (1955 – 1966), mjr. Jan Michňák (1966 – 1967), kpt./mjr. Milan Vaigl (1967 – 1969).

K 1.9.1969 byla 22. výsadková brigáda jako svazek zrušena. Ke stejnému datu byl vytvořen 22. výsadkový pluk. Brigádní samostatný 71., 72., a 65. výsadkový prapor a 173. výsadkový dělostřelecký oddíl byly zrušeny a zařazeny do nového pluku jako 1. prapor (bývalý 71.) o dvou rotách s protitankovou baterií, 2. prapor (bývalý 65.) rámcový, 3. školní prapor (bývalý 72.), a protitankový oddíl. Dále byl zrušen 7. průzkumný pluk ZU, jeho roty a SU přemístěny z Holešova do Prostějova a zařazeny do 22. vp jako 4. prapor o pěti rotách se spojovacím uzlem.

K pluku byly přemístěny z Chrudimi 1. a 4. samostatná průzkumná rota hloubkového průzkumu od 1. a 4. armády. Pluk byl v mírové organizaci podřízen VZVO a souběžně také ZS GŠ a ZO 1. a 4. A. Reorganizace výsadkových jednotek byla pravděpodobně vynucena uvolněním některých vojenských objektů pro sovětská vojska.

Téměř o 20 let později na tradice 71. výsadkového praporu navazuje 71. úderný výsadkový prapor. V první polovině roku 1986 vydal NGŠ ČSLA nařízení o vybudování úderného výsadkového praporu v podřízenosti velitele Západního vojenského okruhu v posádce Chrudim. Často se měnil také název praporu. 71. úderný výsadkový prapor od 1.10.1987, 71. výsadkový úderný prapor od 1.10.1989, 71. prapor rychlého nasazení od 1.12.1991, 43. výsadkový mechanizovaný prapor od 1.4.1994 doposud jako první útvar 4. brigády rychlého nasazení. V roce 1989 mu byla předána původní bojová zástava a historický název 71.výsadkový úderný prapor národního hrdiny Jana Švermy.

Ale to už není historie 22. vb, ale současnost. O tomto útvaru někdy příště.

Do sestavy 22. vb patřil i

72. VÝSADKOVÝ PRAPOR HRONSKÝ

V roce 1951 byly položeny základy k dalším dvěma výsadkovým útvarům. Výnosem MNO č.j 004505 byl zřízen k 1.10.1951 172. mechanizovaný výsadkový prapor v posádce Košice, který byl 1.10.1952 reorganizován na 72. výsadkový prapor (VÚ 5050) ve stejné organizaci jako 71.vppr.

Všechny padákové výsadkové prapory výsadkové brigády (71., 65., 72. vppr) měly v mírové organizaci velitelství a štáb, dvě výsadkové roty (třetí rámcová) každá o třech četách, kulometnou rotu o dvou četách TK a jedné četě VKPL, minometnou rotu o dvou minometných četách,

protitankovou baterii o četě PTK 57 a tarasnicové četě a velitelskou rotu (četa průzkumná, spojovací, ženijní a velitelská).

V první polovině padesátých let byly všem útvarům uděleny zástavy a historické názvy. 72. vppr dostal historický název 72. výsadkový prapor „Hronský“.

V roce 1955 bylo zrušeno Velitelství VV, jeho odborné úkoly převzala výsadková skupina na správě bojové přípravy MNO. Brigáda byla podřízena veliteli 2. východního okruhu a následně přetvořena na výsadkový pluk. Během tří měsíců se vrátila zpět do rámce brigády redukováná na dva výsadkové prapory (65. a 71. vppr) a třetí 72. výsadkový prapor plnil funkci poddůstojnické a záložní

důstojnické školy. S touto reorganizací byla spojena i částečná redislukace výsadkových útvarů ze Sabinova a z Košic do Prešova.

V roce 1960 byly 71. a 72. prapory spolu s velitelstvím brigády přemístěny do posádky Prostějov. Až do roku 1969 prodělal 72. prapor několik dílčích a organizačních změn a stále plnil funkci poddůstojnické a záložní důstojnické školy. 172. výsadkovému mechanizovanému praporu – 72. výsadkovému praporu postupně veleli: škpt. Anton Kupec (1951 – 1952), kpt./mjr. Miloslav Česal (1952 – 1954), npor./kpt. Ladislav Bělina (1954 – 1955), kpt. Rudolf Bláha (1955 – 1956), kpt. Josef Požár (1956 – 1957), mjr. Rudolf Bláha (1957 – 1958), kpt./mjr. Josef Požár (1958 – 1965), mjr./pplk. Ladislav Opletal (1965 – 1969).

173. DĚLOSTŘELECKÝ VÝSADKOVÝ ODDÍL

Historie tohoto dělostřeleckého výsadkového oddílu je poměrně krátká. Vznikl 1.10.1952 jako 173. dělostřelecký výsadkový oddíl v Sabinově (VÚ 5990), v roce 1955 byl přemístěn do Prešova a 1.10.1958 zrušen jako samostatný útvar.

Měl ve své organizaci velitelství a štáb, baterie PTK 57, baterii PTK 76, minometnou baterii 120, čtyři spojovací a velitelskou. K jejich přepravě se uvažovalo s kluzáky, byly však záhy vyřazeny z výzbroje a náhradní vzdušná přeprava nebyla dořešena.

173. výsadkovému dělostřeleckému oddílu veleli kpt. Václav Tabák (1951 – 1953) a

npor./kpt. František Jiras (1953 – 1957).

Dne 1.9.1961, po přemístění brigády do Prostějova, byl vytvořen 22. výsadkový protitankový oddíl a podřízen 22. vb. Protitankový oddíl měl ve své organizaci velitelství a štáb s velitelskou četou, četou technického zabezpečení, tři baterie protitankových bezzákluzových kanonů 82 mm vz. 58 (třetí baterie rámcová). v roce 1967 1. bat přezbrojili přenosným protitankovým raketovým kompletem PTRS 9 K-11 se střelami 9 M-14 MALJUTKA.

22. výsadkovému protitankovému oddílu velel - kpt./mjr./pplk. František Bizdra (1961 – 1969).

MILOSLAV JUŘÍČEK

S využitím materiálů autorů P. Čejky, P. Švrla, O. Vanka.

PADÁČEK – Občasník Klubu vojenských výsadkových veteránů Praha. Vychází 3x ročně (ke každé členské schůzi). Rediguje Daga Minkewitzová, Technické zpracování Miloslav Juříček. Tisk Růžena Čermáková.